

KAHJUSTAMATA KOOS KASVAMINE

KOOS KASVAMINE

06.03.2012

JUHTMÕTE

1. Ainuke asi, mis ei muutu, on see, et kõik muutub.
2. Ükski võit ei ole nii tähtis, kui see muutus Sinu sees, mis võidu saavutada aitas.

KOOS KASVAMINE

06.03.2012

MÕISTED

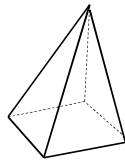
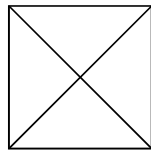
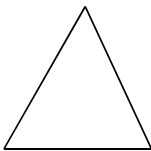
1. **Haritus** on valmisolek.
2. **Haridus** on valmisolekute kujunemise elukestev jada ...
3. **Õppimine** on teadaolevale uute seoste loomine.
4. **Liikumine** ja **muutumine** on **Elu** sünonüümid.
5. Õpetaja ülesanne on **seostada õpitav** otseselt **Eluga** ehk muutustega.
6. **Tähelepanuvõime avardumine** on arengu üks peamine eeldus

KOOS KASVAMINE

06.03.2012

TEADMISED vs TARKUS

1. Teadmised on vajalikud, aga mitte piisav **eeldus** tarkuse tekkimiseks.
2. Teadmised on vaja rakendada **oskusteks** ja selle tegevuse kaudu saadud **kogemus** aitab luua uusi seoseid.
3. Uued seosed ehk **arusaamine** on terviku mõistmise ehk uue kvaliteedi eelduseks.
4. **Terviku mõistmine** on tarkuse allikas.

JAGATUD ARUSAAM

Kas ma suudan endas leida piisavalt **meelekindlust** ja **tarkust**, et olukorra keeruliseks muutudes **mitte põgeneda** sellest ebamugavast suhtest vaid **vahetada vaatenurka** ja püüda selgust saada **probleemi olemuses**?

Jagatud arusaam saab alguse arusaamade jagamisest, mille õnnestumise peamine eeldus on tahe ja oskus **kuulata!**

AITAMINE

1. Vaja aru saada, **kus** teine inimene täpselt on;
2. Vaja omada **rohkem** arusaamist kui tema;
3. Vaja mõista, millest ta **aru saab** ja millesse ta **usub**;
4. Kui ma mõista ei suuda, siis on sellest, et tean ja oskan rohkem, väga vähe kasu;
5. Tõeline abivalmidus algab alandlikkusega abistatava ees – **aitamine on teenimine**.

Søren Kierkegaard

RUSSELL'I UNISTUS

Tuntud inglise matemaatik ja filosoof, Nobeli preemia laureaat **Bertrand Russell** soovis ühiskonda, kus kõik ei ole ära määratud, mis jätab inimestele piisavalt liikumisruumi, kus vigu teinud saavad uue võimaluse; ühiskonda, kus **keskne väärtus on vabadus**, aga mitte oskus saavutada üha suuremat materiaalsel heaolu.

VABADUS

1. Vabaduse eeldus on **kord**.
2. Kord on kokkuleppeline **ühiste** normide ja reeglite kogum.
3. Demokraatia alus – lubatud on **kõik**, mis ei ole keelatud!

VANEMA PÕLVKONNA TAOTLUS?

Aidata noortel kujuneda **iseseisvalt** mõtlevaks, otsustavaks ja tegutsevaks isiksuseks, kes tahab ja suudab tegutseda ning **vastutada**.

KOOS KASVAMINE

06.03.2012

JESPER JUUL

Mida rohkem vanemad oma vajadusi alla suruvad, seda vähem on nad **isiklikud** ja seda vähem on peres **intiimsust**.

Armastus ilma **läheduseta** on sama, nagu antaks Sulle toidu asemel menüü: Sinu nälg üha kasvab!

Vanemad ei pea lastele õpetama El ütlemist, vaja on õppida iseendale JAH ütlemata!

KOOS KASVAMINE

06.03.2012

VIISAKUS VS ENDA VÄLJENDAMINE

1. Viisakus aitab **distantsi hoida** ja teise poole **tunded rahule jätta**.
2. Viisakus **ei sobi tõsiste isiklike suhete loomiseks**, hoidmiseks ja lõpetamiseks.
3. **Ennast väljendades** ei saa ma kunagi teist solvata või haavata – see juhtub siis, kui hakkad **teistest rääkima**.
4. Minu eneseväljendus võib ehmatada, ärritada, vihale ajada, aga **mitte haavata piire ja väärikust**

KOOS KASVAMINE

06.03.2012

HARMOONIA TÄHTSUSTAMINE

Laste kasvatus ja täiskasvanute vahelised suhted ei ole poliitilist laadi võimuvahekord.

Pereelu ei keerle selle ümber, et kes peale jääb, vaid **kuidas kõik saavad nii palju kui võimalik seda, mida neil vaja on** ja nii vähe kui võimalik seda, mis neile kahjuks tuleb.

Paradiis eeldab, et kõik peavad **harmoniat** enda vajadustest ja piiridest tähtsamaks.

EMPAATIAVÕIME

Kui vanem laseb end headuse ja armastuse nimel laste soovidest juhtida, siis jääb **vastutus** pere heaolu eest **laste õlule**.

Sellise olukorra kestmine **ei lase välja kujuneda lapse empaatiavõimel** ning pärsib oskust osaleda sotsiaalses koostoimes.

Seeläbi saavad kõige enam kahjustatud **vanema enda vajadused ja piirid**.

EI ÜTLEMINE

Me ei tohi keelduda täitmast lapse põhivajadusi **kuuluvuse, läheduse, turvalisuse, toidu, hoolituse, riiete ja une** järele!

Kõige muu osas võib EI öelda, aga ... **ei tohi seejuures lapse tunnete väljendamist kritiseerida või naeruvääristada!** Samuti ei maksa lapse pettumust ise südamesse võtta.

TUSK

Tusk on segu **kurbusest**, **luhtunud ootusest** ja **vihast**. Selle peatamine või lohutamine pole vajalik.

Empaatia on omal kohal:

„Ma ei teadnud, et Sa seda nii väga tahad“.
„Saan aru Sinu pettumusest ja loodan, et saad sellest üle“.

SOOV VS TAHTMINE I

„Millal Sa tahad täna oma koduseid töid teha?“

„Ma ei soovi neid üldse teha!“

„Selge. Nüüd tean, mida Sa ei soovi. Aga ütle nüüd, millal Sa neid teha tahad?“

„Ma just ütlesin seda ...“

„Ei, Sa ütlesid ainult seda, mida Sa ei soovi. Ma saan aru, et Sa ei viitsi koduseid töid teha, kuid tahad Sa need ikkagi ära teha?“

„Jah ... Mis mul muud üle jääb ...“

SOOV VS TAHTMINE II

„Kui see on Su tahe, siis ei jää jah.“

„Eks ma siis tahan ... Aga ma ei viitsi!“

„Hea küll. Asju, mida Sa ei viitsi, võib ju ikkagi teha.“

Lapse soovimatust võetakse tõsiselt ega kritiseerita, ning samal ajal antakse talle õppetund sellest, kuidas eristada soovi ja tahet.

KOKKUVÕTE

Mida paremini õnnestub Sul siduda see, **Kes Sa Oled** ja see, mida Sa ütled, seda rohkem koged eneseväärikuse kasvu, ümbritsevate austust ja mõistmist, Sinu laste võimet ja tahet Sinuga koostööd teha. Seda vähem on Sinu elus üksindust, konflikte, meelehärmi ja stressi!

Armastuse keel ei ole negatiivne ega ka positiivne, ta on **isiklik!**

SOOVIN SULLE SUURI UNISTUSI, ENESEUSKU JA JULGET PEALEHAKKAMIST!

+372 5162211

aivar@haller.ee

www.haller.ee
